

اهمیت نوسازی و مقاوم سازی برای جلوگیری از بحران ایمنی

۹۰ درصد شهرهای کشور در برابر زلزله ۵ ریشتری ایمنی ندارند

گزارش

گزارشی که مرکز پژوهش‌های مجلس از جالش بحران‌های طبیعی برای شهرهای کشور منتشر کرده است، از آنجا که طبق نقشه پراکندگی جمعیت، اکثریت مردم ساکن در نقاط مختلف کشور در معرض حداقل یکی از مخاطرات طبیعی همچون سیل، زلزله، طوفان، فرونشست، زمین لغزش، خشکسالی و... هستند، توجه ویژه به اقدامات پیشگیرانه و آمادگی مقابله با بحران از جمله مقاوم‌سازی ویه‌سازی، به کارگیری فناوری‌های نوین در ساخت و ساز، ارتقای تاب‌آوری زیرساخت‌ها و به روزرسانی و ارتقای سامانه‌های هشدار سریع وقوع بحران و... ضرورت بیش از پیش دارد. اهمیت این موضوع از آنجاست که سرمایه‌گذاری و توجه به امر پیشگیری از وقوع بحران و آمادگی مقابله با آن، کاهش خسارات جانی و مالی ناشی از مخاطرات و در نتیجه کاهش هزینه‌های مقابله و بازسازی مناطق آسیب دیده را در پی خواهد داشت.

طبق گزارش‌های سازمان مدیریت بحران کشور، به طور میانگین در ۱۰ سال گذشته سالانه ۱۲۷۵۹ زلزله در کشور به وقوع پیوسته است. در ۹ ماه اول سال ۱۴۰۱ بیش از پنج هزار مورد زمین‌لرزه ثبت شده که نسبت به مدت مشابه در سال

قبل با ۷۱۰۶ مورد رخداد زلزله، کمتر بوده است. بیشترین تعداد زلزله طی این بازه در استان کرمان با ۵۵۷۷ مورد و بعد از آن در استان‌های خراسان رضوی و هرمزگان به ترتیب با ۴۶۷۷ و ۲۹۴ مورد زمین لرزه بوده است. بزرگترین زلزله در این مدت مربوط به زلزله تیرماه بندر خمیر با بزرگی ۶٫۱ ریشتر است. همچنین حدود ۴۵۰۰ سیلاب طی ۱۰ سال اخیر در ایران ثبت شده است. طبق آمار و گزارش‌های منتشر شده، سیل مراد سال ۱۴۰۱ تقریباً ۲۶ استان، ۲۰۱ شهرستان، ۱۸۰ شهر و ۱۸۰۹ روستا را در کشور تحت تأثیر قرار داد. این رخداد خسارات زیادی از جمله آسیب به ۱۸۰۰۰ واحد مسکونی شهری و روستایی ۱۷۹، هزارهکتار زمین کشاورزی و باغات ۷۴۲۰، کیلومتر شبکه آب، برق، تلفن و راه‌های مواصلاتی و ۱۷۲۷ استخر پرورش ماهی وارد کرد. طبق بررسی‌های انجام شده در خصوص فرونشست زمین، استان‌های اصفهان، تهران، البرز، قزوین، کرمان، فارس و خراسان رضوی جزو مناطق با خطر پذیری بالا از نظر احتمال وقوع این پدیده هستند. در این بین، استان اصفهان که در وضعیت بحرانی قرار دارد به عنوان استان پایلوت برای بررسی فرونشست انتخاب شده است و بسته اجرایی کاهش اثرات فرونشست

در اصفهان توسط مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی تهیه شده است. براساس این گزارش سند راهبردی ملی مدیریت بحران کشور، مطابق ماده ۴ قانون مدیریت بحران کشور، به عنوان بالاترین سطح از اسناد مدیریت بحران، جهت‌گیری‌ها، اصول، معیارها و روش‌های پیش‌بینی، پیشگیری و کاهش خطر، آمادگی، پاسخ و بازسازی و بازتوانی توسط دستگاه‌های مشمول قانون را مشخص می‌کند. برنامه ملی بازسازی و بازتوانی براساس بند «ج» ماده ۴ قانون مدیریت بحران کشور، ذیل سند راهبردی ملی قرار دارد که ضوابط، چهارچوب‌ها، الگوها و روش‌های مؤثر بازتوانی و تهیه طرح‌های بازسازی قبل و بعد از حوادث و سوانح را دربرمی‌گیرد و توسط سازمان و با مشارکت کلیه دستگاه‌های مسئول موضوع ماده ۲ این قانون با رعایت سایر قوانین و مقررات در چهارچوب راهبردی ملی مدیریت بحران تهیه می‌شود و با تأیید ستاد ملی به تصویب شورای عالی می‌رسد.

این برنامه که برای یک دوره پنج ساله تدوین شده است، تمام نقاط روستایی و سکونتگاه‌های انسانی محدوده شهرها، شهرهای کوچک، متوسط، بزرگ و کلانشهرها را دربرمی‌گیرد. دامنه کاربرد آن

طبق آمار و مستندهای

بین‌المللی، ایران از

نظر احتمال وقوع

مخاطرات طبیعی و انسانی

یکی از ۱۰ کشور حادثه خیز

جهان محسوب می‌شود.

در حال حاضر بیش از

نیمی از مساحت کشور

در معرض خطر سیل و

بالای ۷۰ درصد مساحت

آن در معرض وقوع زلزله

قرار دارد، به همین دلیل

توجه ویژه به اقدامات

پیشگیرانه و آمادگی

مقابله با بحران از جمله

مقاوم‌سازی و بهسازی، به

کارگیری فناوری‌های نوین

در ساخت و ساز، ارتقای

تاب‌آوری زیرساخت‌ها و...

ضرورت بیش از پیش دارد

شامل تمامی مراحل و فرایندهای بازسازی و بازتوانی تمام بخش‌های متأثر از سانحه یا حادثه در جامعه در سطوح مختلف ملی، استانی و شهرستانی از جمله فضاهای کالبدی، زیرساخت‌ها، سیستم‌های بهداشت و درمان و بخش‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و محیط زیست است. از جمله مهمترین اصول کلی در کلیه اقدامات برنامه بازسازی و بازتوانی می‌توان به بازسازی با اولویت جبران خسارت ناشی از وقوع حوادث و سوانح و با نگاه به برنامه‌های توسعه‌ای متناسب با شرایط موجود، کاهش خطرات موجود و پیشگیری از خطرات پیشروی بازسازی و بازسازی در مدت زمان بهینه اشاره کرد. برنامه ملی بازسازی و بازتوانی به اقدامات ضروری پس از وقوع بحران شامل ارزیابی خسارت و نیاز توسط دستگاه‌های مسئول در مهلت مقرر بعد از وقوع حادثه، بازیابی اولیه شامل اقدامات مربوط به تخریب و آواربرداری، اسکان دوره انتقال، بازیابی اولیه فعالیت‌های اقتصادی و بازیابی اولیه زیرساخت‌ها توسط دستگاه‌های مسئول، همکار و پشتیبان و بازیابی بلندمدت شامل اقدامات مورد نیاز در سطوح و ابعاد مختلف جهت بازیابی بلند مدت پس از رخداد سوانح از جمله بازیابی مسکن، بازسازی اماکن غیرمسکونی و بازسازی زیرساخت‌ها و... می‌پردازد.

اما در لایحه برنامه هفتم توسعه، موضوع پیشگیری و مدیریت بحران بجز چند اشاره فرعی، مورد توجه قرار نگرفته است و در صورتی که برای ارتقا و تاب‌آوری و کاهش آسیب پذیری در حوادث ناشی از مخاطرات به بحث مدیریت بحران پرداخته نشود، طی ۵ سال برنامه به احتمال زیاد باید منتظر تبعات کلان و چند بعدی حداقل یک سانحه بزرگ طبیعی با دامنه خسارت وسیع و هزینه مالی گسترده بود که ایجاد گوناگون رشد اقتصادی، مهاجرت، نرخ بیکاری، تقاضای مسکن و... را تحت الشعاع خود قرار دهد. براساس آمار و اطلاعات بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، از مجموع ۱۰ هزار واحد خسارت دیده احداثی از حوادث طبیعی در سال ۱۴۰۰ تعداد ۳۹۴۱ واحد تا پایان شهریور ماه ۱۴۰۱ توسط این نهاد احداث شده است. همچنین بازسازی ۵۱۷۳ واحد از مجموع ۱۳۲۶۴ واحد خسارت دیده نیازمند تعمیر طی این مدت توسط بنیاد انجام شده است. در مجموع حدود ۴۰ درصد از عملیات بازسازی (تعمیر یا احداث) این واحدها تا اواسط سال ۱۴۰۱ به اتمام رسیده است.

می‌توان ادعا داشت که غالب پروژه‌های بازسازی در مناطق آسیب دیده ظرف مدت زمان دو سال محقق می‌شوند که حاکی از تعهد و عملکرد نسبتاً مطلوب دولت‌ها در مقایسه با کشورهای درحال توسعه است که البته رسیدن به سطح مطلوب جهانی نیازمند تلاش در جهت تسریع عملیات، برنامه‌ریزی و اصلاح مدیریت، صنعتی‌سازی و استفاده از فناوری‌های نوین به کمک تجارب جهانی است.

توتان- بشارگرد در جنوب سیستان و بلوچستان به طول ۴۲ کیلومتر با پیشرفت کنونی ۶۰ درصد که از سال ۱۳۹۹ آغاز شده و ۱۴۰۴ به اتمام می‌رسد، بهسازی و توسعه محور نیک‌شهر- بنت- توتان در جنوب سیستان و بلوچستان به طول ۳۸٫۲ کیلومتر که از سال ۱۳۹۹ آغاز شده و هم اکنون ۲۸ درصد پیشرفت دارد و برنامه افتتاح آن ۱۴۰۴ است، بخشی از این برنامه است.

رئیس سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای در بیان جزئیات پنج پروژه ساخت راه‌ها در استان هرمزگان در راستای توسعه سواحل مکران، گفت: جاده پشت‌کوه به گافر به طول ۹۲ کیلومتر و پیشرفت فیزیکی ۵۸ درصد در بشارگرد با برنامه افتتاح ۱۴۰۳، جاده زیرکوه به گافر به طول ۱۰ کیلومتر با ۹۰ درصد پیشرفت فیزیکی و برنامه افتتاح در سال جاری از پروژه‌هایی هرمزگان است، گفت: دو پروژه بهسازی جاده میناب به بشارگرد به طول ۱۵۴ کیلومتر و بهسازی میناب به تباب به طول ۲۰ کیلومتر نیز در برنامه است و مقرر شده تا ۱۴۰۴ تکمیل شود و به بهره‌برداری برسد.

طبق آمار و مستندهای بین‌المللی، ایران از نظر احتمال وقوع مخاطرات طبیعی و انسانی یکی از ۱۰ کشور حادثه‌خیز جهان محسوب می‌شود.

عکس: ایران

اخبار

تعیین مالیات

واحدهای مسکونی مهر

و نهضت ملی مسکن

براساس لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ دولت، میزان مالیات مسکن‌های مهر، بابت هر واحد مسکن مهر و واحدهای احداثی در راستای قانون جهش تولید مسکن برای سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۳ در راستای تفاهم‌های سه‌جانبه با سازندگان، تعاونی‌ها و پیمانکاران فرعی طرف قرارداد با آنها یا هر نوع قرارداد و با معرفی وزارت راه و شهرسازی معادل ۳۰۰ هزار تومان برای هر واحد تعیین شده است.

در ادامه لایحه بودجه ۱۴۰۳ تأکید شده است که هیچ‌گونه مالیات دیگری به غیر از مالیات بر ارزش افزوده بابت خرید مصالح به این واحدهای مسکونی تعلق نمی‌گیرد. سازمان امور مالیاتی در مقابل کشور موظف به صدور مقاصح‌حساب مالیاتی پس از دریافت این مالیات است.

بررسی اجرای

تفاهمنامه میان وزارت

راه و شهرسازی و

سازمان ثبت اسناد

در چهارمین جلسه کارگروه ستادی حدنگار که در سازمان ملی زمین و مسکن برگزار شد، روند اجرای تفاهمنامه مشترک میان وزارت راه و شهرسازی و سازمان ثبت اسناد و املاک پیگیری و مسائل مربوط به این تفاهمنامه مورد بحث و بررسی قرار گرفت. همچنین مفاد شیوه‌نامه اجرایی ماده ۱۰ قانون جهش تولید مسکن و تعیین تکلیف وضعیت اسناد مالکیت کاداستری صادر شده در اجرای ماده ۱۴۷ قانون ثبت، در محدوده اسناد مالکیت دولت از دیگر مواردی بود که در این نشست مورد بحث قرار گرفت. تشکیل این کارگروه و برگزاری جلسات آن در راستای اجرای تفاهمنامه مشترک میان وزارت راه و شهرسازی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور برای اجرای قانون جامع حدنگار در سطح کشور و در راستای تثبیت مالکیت اراضی دولتی بالاخص در محدوده و حریم شهرها که متولی آن سازمان ملی زمین و مسکن است، صورت گرفته است.

بررسی ۲ هزار پرونده

انتظامی نظام مهندسی

ساختمان

داود دانشگر مدیرکل دفتر توسعه مهندسی ساختمان و رئیس شورای انتظامی نظام مهندسی ساختمان از بررسی بیش از ۲ هزار پرونده انتظامی در سطح کشور از زمان تشکیل این دوره شورا خبر داد. مدیرکل دفتر توسعه مهندسی ساختمان گفت: با پیگیری معاونت مسکن و ساختمان و با تلاش اعضای شورای انتظامی جلسات این شورا از زمان صدور حکم از سوی وزیر راه و شهرسازی به‌صورت هفتگی و مستمر تشکیل شده است که در مجموع قریب به ۲ هزار پرونده رسیدگی و منجر به صدور حکم شد.

دانشگر افزود: عمده این پرونده‌ها، انباشت ادوار گذشته و مربوط به سنوات ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸ است. وی ادامه داد: با تأکید وزیر راه و شهرسازی، ارتقای سلامت حرفه‌ای مهندسان و رسیدگی قاطعانه و نهایت دقت و عدالت از ابتدای تشکیل شورای انتظامی کشور در دستور کار بوده و این روند تا پایان دوره ادامه خواهد داشت.